

„Túlérzékeny” a párbeszéd

Konferencia a román és magyar szervezetek viszonyáról, a kétnyelvűségről

● Az intézmények, civil szervezetek közötti román–magyar párbeszéd a témája annak a konferenciának, amelyet a hét végén tartanak Sepsiszentgyörgyön. Sándor Krisztina, az EMNT ügyvezető elnöke az eseményt beharangozó sajtótájékoztatón elmondta, a konferenciát az a hiány hívta életre, amely Erdély-szer-te tapasztalható a kétnyelvű kommunikáció terén.

BÍRÓ BLANKA

A hiányérzet hívta létre az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) román–magyar konferenciáját, amelynek immár a tizedik kiadását rendezik november 25-én, pénteken Sepsiszentgyörgyön, és a hiányérzet az elmúlt tíz évben sem enyhült – fogalmazta meg Sándor Krisztina. Az EMNT ügyvezető elnöke a tegnap Sepsiszentgyörgyön tartott sajtótájékoztatón kifejtette, az intézmények, a civil szervezetek közötti román–magyar párbeszédre folyamatosan szükség van, erre voltak kísérletek az elmúlt 30 évben, de egyre csak halványulnak. Sándor Krisztina szervezőként azt tapasztalja, nagyon nehéz megszólítani a román véleményformáló, közéleti személyiségeket, politikusokat, kevesen ülnek le a nyilvánosság előtt olyan kényes kérdésekről vitázni, mint Székelyföld autonómiája vagy a nyelvtörvény. Ezek a kérdések nem veszítenek időszerecségekben, ezt bizonyítja, hogy a nagybányai polgármester román trikolorral tartotta le a magyar kürtöskalács feliratot, vagy Kolozsváron a ka-

rácsonyi vásár magyar felirata a többségi lakosság körében kiverte a biztosítékot. A „túlérzékeny” témák rányomják a bélyeget a konferencia megszervezésére, 3–4-szer annyi román előadót, tervezett meghívottat szólítanak meg, mint ahányan végül részt vesznek. „Érezhető egyfajta távolságtartás, ami szólhat annak, hogy az EMNT felvállaltan autonó-

miapárti, ez sok esetben elutasításra talál (...) Vannak tabutémák, de a párbeszéd mindig időszerű, hiszen gyakran ér bennünket a vád, hogy párhuzamos társadalmat építünk Romániában” – mutatott rá Sándor Krisztina. A konferenciasorozat pozitívuma, hogy az elmúlt kiadások során sikerült számos nyitott szemléletű román közéleti személyiséget megszólítani, sőt még álláspont változására is volt példa. Tavaly online rendezték meg a konferenciát, akkor Allen Coliban, Brassó polgármestere és Dominic Fritz, Temesvár polgármestere is részt vett, ennek gesztusértéke volt, nem tartottak attól, hogy ezért szavazók ellenük fordulnak.

Mire elég a nyelvtörvény?

„A kürtöskalácstól a normalitásig, avagy miről szól(jon) az együttélés?” elnevezésű pénteki konferencián jelen lesz Tőkés László, az EMNT elnöke, Izsák Balázs, az SZNT elnöke. Két panelbeszélgetés szerepel a programban, az elsőt Marius Ghilezean publicista, Sabin Gherman vlogger, Péntek János, az Anyanyelvápolók Szövetségének elnöke és Bakk Miklós politológus Farkas Réka újságíró moderálásával elemzik, miként alakult a román–magyar párbeszéd az elmúlt tíz évben. A második panelben Szigeti Enikő, a Civil Elkötelezettség

Mozgalm, a CEMO vezetője, Árus Zsolt a Székely Figyelő Alapítvány elnöke, Ilie Muscalu állatorvos járják körül, mire elég a gyakorlatban a nyelvtörvény. Erre meghívták Cătălin Chereches nagybányai polgármestert is, és azt az ígéretet kapták, hogy a polgármesteri hivatal egy képviselője védi majd meg az álláspontját. A rendezvényen szinkrontolmács biztosított, és online is közvetítik. A sajtótájékoztató szó esett arról is, hogy a járvány és a háború rányomta a bélyegét az EMNT kereskedelmi kétnyelvűsége népszerűsítő kampányára is. Sándor Krisztina kérdésünkre elmondta, a civil szervezet nem mondott le a kezdeményezéséről, viszsa szeretné hozni a köz tudatba a témát, mert úgy látják, hogy az üzleti szféra nyitott a kétnyelvűsége, de folyamatosan figyelmeztetni kell őket erre, mert a nyelvtörvényt nem tartják magukra nézve kötelezőnek. Hozzátette, azt szeretnék, ha Székelyföld nyelvi térképe teljesen kétnyelvű lenne, a kereskedelem pedig sokkal nagyobb teret foglal el, mint a közsféra, ahol alkalmazni kell a nyelvtörvényt. „Sok jó példa van, de nem dőlhetünk hátra, résen kell lenni, folyamatosan fenn kell tartani az igényt, felnagyítva a jó és a rossz példákat” – fogalmazta meg az EMNT ügyvezető elnöke. Példaként említette, a csíkszeredai felújított Profi üzletben már az árcímkék is kétnyelvűek, holott korábban sokan arra hivatkoztak, hogy azokra nem fér el a magyar felirat is.

rendezvény

A rendezvényt Sándor Krisztina (jobbról), az EMNT ügyvezető elnöke ismertette

▼ FORRÁS: EMNT

Bukaresti hisztéria Orbán Viktor szurkolói sálja miatt

● Kiverte a biztosítékot a román sajtóban, majd a bukaresti, a kijevei és a pozsonyi külügyben is, hogy Orbán Viktor magyar miniszterelnök a vasárnapi magyar–görög barátságos meccsen olyan szurkolói sálát viselt, amelyen Nagy-Magyarország kontúrjai láthatók. A román külügyi tárca közleményben nevezte elfogadhatatlannak a szerrinte revizionistának számító megnyilvánulásokat.

BALOGH LEVENTE

Diplomáciai ügyé dagadt a román sajtó hétfői hangulatkeltése, melynek során „provokatív” és „revizionistának” próbálták beállítani Orbán Viktor magyar miniszterelnök azon gesztusát, hogy a vasárnap esti Magyarország–Görögország barátságos labdarúgó-mérkőzésen olyan szurkolói sálát viselt, amelyen Nagy-Magyarország térképe is látható. Az ügyben a román külügyi tárca hétfőn este közleményt adott ki, amelyben „revizionista meg-

nyilvánulások” elfogadhatatlanságáról írt. A sál a miniszterelnök közösségi oldalára feltöltött videón látható, amely egyébként arról szól, hogy a mérkőzés után a válogatottól csúcstartóként, 109 válogatottság után búcsúzó Dzsudzszák Balázs a Puskás Arénában neki ajándékozta 7-es számú mezét. A térképet egy román blogger szúrta ki hétfőn, a bukaresti sajtó pedig azonnal felkapta a hírt, provokatívnek minősítve a kormányfő gesztusát. A magát európai hangvételűként feltüntetni próbáló, de a magyarrelles hangulatkeltésben mindig élen járó G4Media portál szerint a sál „revizionista jelkép”, a magyar

hivatalos személyek pedig Orbán Viktorral az élen egyre többször használnak revizionista jelképeket. Ezek közé sorolta azt a májusi rádióinterjút, amelyben a magyar kormányfő arról beszélt, hogy Magyarország hátrányban van az olajembargóval kapcsolatban a legtöbb EU-s tagországgal szemben, ugyanis „elvették a tengereinket”, de a miniszterelnök irodájában látható földgömböt is megemlíti, amelyen szintén Nagy-Magyarország látható – ami valóban így van, ugyanis a Perczel László által a 19. század második felében készített, 132 centiméter átmérőjű glóbusz másolatáról van szó, amely egy évszázadon át, 1965-ig a legnagyobb magyar földgömb volt. A mérsékelt hangvételű HotNews és a szintén liberális, de a magyar ügyekben nem megvető Digi 24 hírcsatorna egyaránt „provokatív” látta a sálát, a jobbközép Adevărul pedig úgy fogalmazott, hogy Orbán Viktor „elcsatolta” Erdélyt.

Bukarest, Kijev és Pozsony is bírál

A román sajtó által generált hangulat a bukaresti külügyminisztérium illetékeseit is arra ösztökélte, hogy megszólaljanak az ügyben: a tárca hétfőn este közleményt adott ki. A Bogdan Aurescu vezette minisztérium kommunikációja szerint közölték Magyarország bukaresti nagykövetségével, hogy a külügyminisztérium „határozottan helyteleníti” Orbán Viktor magyar miniszterelnök gesztusát, aki Nagy-Magyarország-térképet ábrázoló sállal jelent meg a magyar és a görög labdarúgó-válogatott mérkőzésén. A külügyi tárca hétfő esti közleményében rámutatott, a magyar kormányfő magatartása „nyilvánvaló ellentétben áll a nyitottság és a kétoldalú párbeszéd újraindításának légkörével, amely a román külügyminiszternek a magyar hivatali kollégájával, illetve a magyar kormányfővel folytatott budapesti egyeztetéseit jellemezte”. A román diplomáciai állásfoglalás hangsúlyozta: „minden revizionista megnyilvánulás elfogad-

hatatlan, ellentétben a jelenlegi valósággal, és szembemegy a Románia és Magyarország által a román–magyar jószomszédi viszonyt szentesítő, 1996-ban Temesváron aláírt szerződésben, valamint a két ország közötti stratégiai partnerségről szóló megállapodásban vállalt kötelezettségekkel”. A román külügy után az ukrán is reagált: a kijevei külügyminisztérium tegnap közölte, bekérte az ukrainai magyar nagykövetet, miután Ukrajnában is revizionizmust véltek az eset mögött. Szlovákia részről Andrej Stancik külügyi államtitkár reagált. Szerinte a magyar miniszterelnök megnyilvánulása rendkívül érzéketlen, különösen az ukrainai háborúra való tekintettel, melynek során Oroszország birtokba vette az ország területének egy részét. Orbán Viktor tegnap közösségi oldalán, rövid bejegyzésben reagált a vádakra. „A foci nem politika. Ne lássunk bele olyat, ami nincs. A magyar válogatott minden magyar csapata, bárhol is éljenek!” – fogalmazott a miniszterelnök.

tíftkozás